

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Saksb.: Ole Christian Skogstad
e-post: fmnoosk@fylkesmannen.no

Tlf:

Vår ref: 2013/2092

Deres ref:

Vår dato: 09.12.2013

Deres dato: 16.09.2013

Arkivkode: 561

Uttalelse til åtte konsesjonssøknader om bygging av småkraftverk i Fauske kommune

Fylkesmannen i Nordland viser til oversendelse datert 16.09.13 fra NVE vedlagt åtte søknader om konsesjon for bygging av vannkraftverk i Fauske kommune.

Foruten Laksåga kraftverk, drenerer samtlige omsøkte kraftverk til Sjønståvassdraget. Det er fire større kraftverk i området; Sjønstå, Lomi, Fagerli og Daja. Det følgende er en samlet uttalelse fra Fylkesmannen til forelagte konsesjonssøknader. Konklusjonene gjengis i følgende tabell:

Kraftverk	Konsekvenser	Sentrale tema	FMs vurdering
Gálmmejáhká kraftverk	Store	Fossesprøyt, fosseng og prioritert foss	Innsigelse
Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk	Store	Sprøytsone, prioritert foss og INON	Innsigelse
Laksåga kraftverk	Middels-store	Fossesprøyt, fosseng og flommarkskog	Innsigelse
Tverråmo kraftverk	Middels	Fossesprøyt og bunndyrfauna	Kritisk
Oterelva kraftverk	Små-middels	INON, landskap og friluftslivinteresser	Kritisk
Sjønståfossen kraftverk	Små/små-middels	Bunndyrfauna	Moderat konfliktgrad
Granheibekken kraftverk	Små/små-middels	Friluftsliv	Moderat konfliktgrad
Valffarjohka kraftverk	Små	Friluftsliv	Moderat konfliktgrad

Gálmmejáhká (Galbmejohka) kraftverk

Gálmmejáhká kraftverk (søker: Suliskraft AS) er planlagt etablert ved å utnytte et fall på 497 meter i Gálmmejáhká. Inntaket er planlagt på kote 635, mens kraftstasjon etableres på kote 135. Fra inntaket vil vannet først blir ført i en 600 meter lang boret sjakt og deretter i en 400 meter langt nedgravd rør på østsida av elva. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 1400 meter lang strekning i Gálmmejáhká. Installert effekt vil bli på ca. 4,9 MW. Etter planene vil årsproduksjon være på 18,3 GWh. Det er planlagt å slippe en minstevannføring på 232 l/s i sommersesongen og 17 l/s i vintersesongen. Eksisterende vei vil bli oppgradert over ca. 300 meter fram til kraftstasjonen. Det er planlagt ca. 100 meter anleggsvei langs rørtraseen fram til tunnelpåhugg. Masser fra tunnelsprenging og -boring er planlagt deponert like ovenfor kraftstasjonen og i eksisterende steinbrudd ved Sjønstå.

Innsigelse

Ut fra Gálmmejáhkås verdi for naturmangfold, herunder landskap, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om konsesjon for utbygging av Gálmmejáhká kraftverk. Innsigelsen

fremmes med hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd, jfr. reglene om innsigelse i plan- og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6.

Begrunnelse

Berggrunnen i området består for det meste av glimmergneis, glimmerskifer og amfibolitt. Disse er relative lettforvitrende og kan være noe kalkholdige. Gálmmejáhká har på den berørte strekningen et relativt stort fall. Under feltarbeidet i 2005 ble det gjennomført en kartlegging av naturtyper (Hansgård & Jenssen, 2008). Det er flere fossefall i den bratte elvestrekningen, og særlig to lokaliteter utmerker seg som spesielt interessante. Det ble her registrert to fossesprøytsoner (hhv. ved ca. kote 200-450 og 520).

Den lengste fossestrekningen har en mektig foss med store mengder fossesprøyt og fosserøyk, spesielt under høyere vannføring. Mellom kote 200 og 450 ble det registrert flere fossesprøytsoner, hvor de viktigste ligger på kote 200 og kote 260. Ved fossesprøytsonen er vegetasjonstypen fosseeng registrert, men ingen rødlistearter ble funnet selv om potensiale for rødlistede moser og lav er til stede (Hansgård & Jenssen, 2008; Ihlen, 2007). Floraen langs fossen domineres av sildrearter, og av arter som har tilpasset seg et liv i det fuktige miljøet. Lokalitetene er vurdert som viktig (B-verdi).

Den øverste fossesprøytsonen (kote 520) er også vurdert som viktig (B). I miljørapporten beskrives fossen som «*bratt og det ble registrert mye "gufs" i lufta på østsiden av fossen*». Det ble heller ikke her påvist rødlistearter, men i likhet med nedre fossesprøytsoner er potensiale for rødlistede moser og lav absolutt til stede.

Ved ca. kote 600 renner i tillegg elva stedvis nedsunket i juv/bekkekløft og en bekkekløft. Elva er sørvendt med manglende busk og tresjikt langs elvebredden. Videre er lokaliteten på grunn av sin sør-sørøstlig eksposisjon utsatt for høy grad av lysinnstråling og uttørking. Det ble ikke avdekket arter oppført på Norsk rødliste for arter 2010, men lokaliteten kvalifiserer som naturtype bekkekløft og er gitt lokal verdi (C-verdi).

«Fosseberg og fosseeng» er i Norsk rødliste for naturtyper 2011 kategorisert som nær truet (NT). Utbygging av fosser, herunder negativ innvirkninger på lange perioder med konstant fuktig klima, har redusert vegetasjonstypens areal. I flere tilfeller har tilstanden endret seg selv om restvannføring har vært tilstrekkelig for at naturtypen ikke er forsvunnet helt. Denne typen er avhengig av kontinuerlig fuktighet, og redusert vannføring vil redusere tilstanden til naturtypen i Gálmmejáhká.

Reduksjon av vannføringen som følge av en eventuell vannkraftutbygging vil i stor grad forringe de klimatiske forholdene i fossesprøytlokalitetene og kan føre til at naturtypen i Gálmmejáhká som sådan går tapt, eller i beste fall desimeres. Dette som følge av forventet forandringer i vegetasjonsbildet med desimering av de fossesprøytbetingede vegetasjonstypene. De mest fuktighetskrevene kryptogamene og karplantene vil minke i mengde og på sikt vil flere tørketålende arter komme inn.

Fylkesmannen mener det er viktig å bevare de få lokalitetene som er igjen av denne naturtypen i Nordland. Et søk i Naturbase avdekker 194 registrerte forekomster av naturtypen fossesprøytsone på landsbasis, hvorav 42 er kategorisert som svært viktig (A-verdi) og 79 som viktig (B-verdi). I Nordland er det kjent i overkant av 40 forekomster av denne naturtypen. Av disse er seks kategorisert som svært viktig (A-verdi) og 22 som viktig (B-verdi). De fleste fossesprøytsoneene er lokalisert i sørfylket (Helgeland). I Salten er

naturtypen tidligere registrert ved syv lokaliteter, hvorav omtrent halvparten er av lokal viktighet. I Fauske kommune finnes det fra før ingen kjente lokaliteter, men det er gjennom foreliggende småkraftpakke avdekket fem lokaliteter. Reduksjon av vannføringen vil i stor grad ødelegge naturtypeforekomsten, noe som igjen vil ha store konsekvenser for utbredelsen og tilstanden av naturtypen i både kommunen og i regionen. Dette vil vanskeliggjøre måloppnåelsen for naturtypen slik den er formulert i naturmangfoldloven § 4.

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jfr. naturmangfoldloven § 10. Sulitjelmavassdraget som økosystem er allerede sterkt påvirket av vannkraftutbygging og tidligere gruvedrift, og den samlede belastningen på økosystemet og naturtypen fossesprøyt er stor. For ikke å overskride den kritiske grensen for et økosystem, er det viktig å unngå utbygging av de delene av vassdraget som fortsatt er lite påvirket av inngrep og som har betydelige naturverdier som ikke er forenelig med vannkraftutbygging. I henhold til tematiske retningslinjer (kap. 2.2) i regional plan om små vannkraftverk i Nordland skal man i vassdrag med fossesprøytsoner med middels verdi være svært restriktiv med å gi tillatelse til utbygging. Etter Fylkesmannens vurdering vil en utbygging som omsøkt være i konflikt med vesentlige regionale interesser. Dette er forhold som taler mot innvilgelse av konsesjon.

Elva er vurdert til å være et meget viktig landskapselement. Etter det opplyste er fossefallet det største og mest synlige langs bilveien mellom Fauske og Sulitjelma. Fosserøyken virvles opp i lufta og påvirker sidevegetasjonen, et naturfenomen som kan sees fra veien og områder rundt. Fossen(e) i Gálmmejáhkå vil i så måte være viktig i forbindelse med utøvelse av friluftsliv i området. Den største fossen i Gálmmejáhkå er i regional plan om små vannkraftverk i Nordland gitt vektning 1 av prioriterte fosser i vannområde Skjerstadvassdraget. Det følger av regional plans tematiske retningslinjer G1 at det ikke skal tillates utbygging i prioriterte fosser. Utbygging av Gálmmejáhkå vil helt klart være i strid med regional plan, og vil forringe et landskapselement som er av vesentlig regional verdi.

Av hensyn til de vesentlige regionale interessene knyttet til naturtypen «Fossesprøytzone» i Gálmmejáhkå og fossen som landskapselement, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om bygging av Gálmmejáhkå kraftverk.

Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk

Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk (søker: Småkraft AS) vil utnytte et fall på 490 meter i de to elvene. Littj Tverråga og en mindre bekk er planlagt overført til Kvannelva. Overføringen blir ca. 1,85 km lang. Inntakene vil ligge på kote 570. Fra hovedinntaket i Kvannelva vil vannet blir ført i et 1390 meter langt nedgravd rør på nordsida av elva fram til kraftstasjonen på kote 80. Kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 1,27 m³/s, og det vil få en installert effekt på ca. 5,1 MW. Etter planene vil årsproduksjon være på 15 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 1450 meter lang strekning i Kvannelva og en 2000 meter lang strekning i Littj Tverråga. Det er planlagt minstevannføring på 50 l/s i Littj Tverråga og 31 l/s i Kvannelva sommerstid, og ingen minstevannføring vinterstid. Fra eksisterende vei ved Stormo vil veien bli oppgradert over ca. 800 m fram til kraftstasjonen. Eksisterende elvekrysning må også oppgraderes. Det er ikke planlagt anleggsvei langs rørtraseen.

Innsigelse

Ut fra Littj Tverrågas verdi som regionalt viktig landskapselement, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om konsesjon for overføring til Kvannelva. Innsigelsen fremmes med

hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd, jfr. reglene om innsigelse i plan- og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6.

Begrunnelse

Berggrunnen i influensområdet består av ryolitt. Dette er en ekstrusiv magmatisk bergart med felsisk sammensetning. Ryolitt er en finkornig granittisk bergart, og den dannes som lavabergart (størkningsbergart) og er relativt motstandsdyktig mot erosjon. Forekomstene av hornblendegneis og amfibolitt indikerer et noe rikere jordsmonn som planter kan nyttiggjøre seg av. Det framgår av miljørapporten at deler av influensområdet er kalkrikt og har en krevende flora, og den rødlistede arten grannsildre (NT) er funnet i fjellområdet. Videre heter det at:

Kvannelva og Littj Tverråga faller bratt igjennom mye av influensområdet, og en større foss i Littj Tverråga danner naturtypen E05 Fossesprøytsone med lokal verdi (C). Innenfor denne finnes den truede vegetasjonstypen fosse-eng (VU). Ingen rødlistede arter ble påvist her, men potensialet er til stede.

Etter det opplyste opptrer basekrevende arter som rødsildre, gulsildre, fjellsmelle, svarttopp, Bjønnbrodd og snøildre i den noe fragmenterte fossesprøytsone i Littj Tverråga. I tillegg ble det påvist bekkesildre, stjernesildre, jåblom og fjellbunke. Vegetasjonstypene her domineres av Q4a moseutforming med husmose og torvmoser spp., og mindre parti med Q4b lavurtutforming. Reduksjon av vannføringen som følge av en eventuell utbygging vil i stor grad forringe de klimatiske forholdene i fossesprøytlokaliteten og sannsynligvis medføre at den lokalt viktige naturtypeforekomsten i all det vesentlige går tapt. Dette som følge av forventet forandringer i vegetasjonsbildet med desimering av de fossesprøytbetingede vegetasjonstypene, dvs. at de mest fuktighetskrevede kryptogamene og karplantene vil minke i mengde og at det på sikt vil komme inn flere tørketålende arter.

Vegetasjonen i den noe flommarkspregede skogen i nedre del av Kvannelva vil gradvis endres noe ettersom utbygging av kraftverket vil medføre færre og mindre flommer. Registrert grannsildre (NT) i overføringsområdet mellom Littj Tverråga og Kvannelva kan i verste fall gå tapt som følge av etablering av rørgata. Grannsildre forekommer relativt hyppig i Nordland og i Fauske kommune, og et eventuelt tap av denne lokaliteten vurderes ikke å være kritisk for å ivareta artens og dens genetiske mangfold på lang sikt. Dersom mulig, bør en likevel unngå nedbygging av lokaliteten med grannsildre.

Elvene fungerer i dag trolig som gytebekker og oppvekstområder for ungfish fra den lokale ørretbestanden i Sjønståelva. Tiltaket vil medføre redusert vannføring på det meste av berørt elvestrekning, og ettersom det ikke legges opp til minstevannføring vinterstid vil overlevelsen av egg og yngel reduseres. Fraværet av minstevannføring om vinteren vil også ha negative konsekvenser for evertibratsamfunnet. Elvas betydning for fisk og bunndyr vurderes som begrenset, og Fylkesmannen er på bakgrunn av foreliggende dokumentasjon enig i konsulentens vurdering om at tiltaket vil gi liten negativ konsekvens for dette tema.

Utbygging som omsøkt vil medføre bortfall av 11,5 km² villmarkspregede naturområder gjennom omklassifiseringen til INON sone 1. Av INON sone 1 vil 10,5 km² omklassifiseres til sone 2. Ca. fem km² INON sone 2 vil gå tapt. Konsekvensene for inngrepsfrie naturområder vurderes etter dette å være stor negativ, og vil stride med nasjonale mål om å sikre gjenværende naturområder med urørt preg. Flere regjeringer har i en rekke sammenhenger understreket verdien av å bevare områder uten tyngre tekniske inngrep som en del av vår

nasjonale arv og identitet, og av hensyn til friluftsliv, naturopplevelse og biologisk mangfold, jfr. blant annet Prop. 1 S (2012–2013) og retningslinjer for små vannkraftverk.

Det er to større og flere mindre fosser i Littj Tverråga, og flere mindre i Kvannelva. I tillegg har Kvannelva et lengre "brudeslør" over et strekk med hard og lite erodert berggrunn. Den største fossen i Littj Tverråga, benevnt som «Slipsknuten», og et strekk av Kvannelva er synlige fra riksveien. «Slipsknuten» er i Fylkesdelplan for små vannkraftverk én av seks prioriterte fosser i vannområde Skjerstadfjorden. Særlig Littj Tverråga med fosser vil bli sterkt forringet som landskapselement, og vi deler vurderingen om at «Slipsknuten» ikke lenger vil ha noen landskapsmessig «verneverdi» som prioritert foss. Konsekvensene for landskap er middels til stor negativ. Utbygging som omsøkt vil være i strid med regional plans tematiske retningslinjer G1.

Ut fra hensynet til prioritert fosser i Nordland, og nasjonalt mål om bevaring av villmarkspregede naturområder, fremmer Fylkesmannen innsigelse til Kvannelva kraftverk og overføring av Littj Tverråga.

Laksåga kraftverk

Laksåga kraftverk (søker: Fjellkraft AS) vil utnytte et fall på 137 meter i Laksåga mellom Nedrevatnet og planlagt kraftstasjon på kote 35. Nedrevatnet skal reguleres en meter mellom 171 moh og 172 moh. Sidelva Stortverråga overføres for utnyttelse i kraftstasjonen med inntak plassert 200 moh. Kraftstasjonen skal minimum kjøres med en driftsvannføring på 1,2 m³/s. Installert effekt vil bli på 4,9 MW, som etter planene vil gi en årsproduksjon på 24,7 GWh. Det er planlagt å slippe en helårlig minstevannføring på 300 l/s i Laksåga og 100 l/s i Stortverråga. Lengden på vannveien fra Nedrevatnet blir i alt 2750 meter, hvorav 2350 meter vil være som nedgravd rørgate, mens de øverste 400 meter vil være en mikrotunnel. Rørgaten vil i hovedsak følge eksisterende vei i dalføret. Fra inntaket i Stortverråga vil vannet først bli ført i en 300 meter lang mikrotunnel, og videre i en 700 meter lang nedgravd rørgate ned til sammenkoblingen med tilløpsrøret fra Nedrevatnet. Lengden på berørt elvestrekning i Laksåga mellom Nedrevatnet og kraftstasjonen er 2400 meter, mens lengde på berørt elvestrekning i Stortverråga er 1200 meter ned til samløpet med Laksåga nedenfor kraftstasjonen. Det vil samlet bli behov for 300 meter ny vei. For øvrig skal eksisterende vei benyttes. Det skal ikke etableres permanent vei til inntaket i Stortverråga.

Innsigelse

Med hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd, jfr. reglene om innsigelse i plan- og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om konsesjon for utbygging av Laksåga kraftverk. Innsigelsen begrunnes ut fra tiltakets konflikt med regionalt viktige forekomster av fosseeng og flommarkskog.

Vurdering

Berggrunnen i området består i følge NGUs berggrunnskart for en stor del en relativt hard glimmerskifer. Langs Stortverrågas dalføre går det imidlertid en skyvegrense og det ligger et lag med kalksilikatholdig skifer i dalbunnen. Det framgår av miljørapporten vedlagt konsesjonssøknaden at *«karbonatene i denne bergarten ser ut til å være tungt løselige og det er liten kalkvirkning selv på åpent fuktig berg langs elva. Jordbunnsforholdene er derfor sure til svakt sure i hele influensområdet, og det er dårlige forhold for basekrevende arter av karplanter moser og lav»*.

Omsøkte tiltak vil ved realisering medføre bortfall av INON sone 2 på 0,94 km², mens ca. 0,03 km² av INON sone 1 omklassifiseres til INON sone 2. Tiltakets konsekvenser på inngrepsfrie naturområder er relativt små. Den øvre delen av Laksåga, dvs. avløpet fra Blåmannsisen er overført til Sisovatnet via en ca. åtte km lang overføringstunnel. Beregninger viser at ca. 40 % av Laksågas nedbørfelt er overført for utnyttelse i Siso kraftverk. Denne reduksjonen i vannføringen kan ha medført at enkelte sjeldne fuktighetskrevende arter langs vannstrengen har forsvunnet.

Nedenfor planlagt kraftverk i Laksåga, og oppover langs de nedre og flate partiene av Stortverråga vokser gode utviklede utforminger av gråor-heggeskoger. Naturtypen «Gråor-heggeskog» med høystaudeutforming er i henhold til DN håndbok nr. 13 viet nasjonal oppmerksomhet. Det næringsrike og fuktige miljøet i skogtypen gir grunnlag for høy biologisk produksjon og stort artsmangfold både blant planter og dyr. Blant moser og lav ble det av GA Vegetasjonsanalyse (2013) gjort typiske funn for skogstypen. Videre framgår det at palmemose (*Climacium dendroides*) og storkransmose (*Rhytidiadelphus triquetrus*) er vanlig forekommende. Dette er kravfulle arter som kun vokser i de mest produktive skogene på disse breddegrader. Den epifyttiske laven *Caloplaca luteoalba* ble observert på en trestamme. Denne arten er relativt sjelden i Norge, og er kun rapportert fra Tromsø, Målselv og Tana i Nord-Norge. Utformingene langs Laksåga er godt utviklet og er vurdert å være av regional verdi (viktig, B).

De øvre delene av elva er preget av mye hardt berg som er blottet. Det er knapt noe vegetasjon knyttet til disse delene av elva. I følge miljørapporten forekommer det en del store jettegryter i et gjel rett nedstrøms utløpet av Nedrevatnet. Her er det registrert fossesprøytsone med vegetasjonstypen fosseeng. Om dette området er det i miljørapporten framsatt følgende informasjon:

På bergene vokser det forholdsvis mye heigråmose (Racomitrium lanuginosum). Lenger nede finnes også bergfrue (Saxifraga cotyledon) på berget langs elva. På ca. kote 120 er det en stor foss med fritt fall som kaster seg ned i en ganske stor kulp (Figur 4-7). På nordsiden av kulpens inn mot fossen er det utviklet en fosse-eng med ganske god sonering (Figur 4-10). Vegetasjonstypen fosse-eng (Q4) er en funksjon av gradienter i kald fossesprut og kalde lokale vinder som dannes av fossen. I de våteste partiene som konstant blir dusjet av store mengder vann vokser det fuktkrevende vegetasjon med mye jåblom (Parnassia palustris) og myrmjølke (Epilobium palustre). Denne fosseenga har imidlertid fragmenter av virkelige engsamfunn og må karakteriseres som bedre utviklet enn mange av de snøleiepregede fosseengene i landsdelen. Naturtypen fosseeng og fosseberg er i Norsk Rødliste for Naturtyper 2012 vurdert å være nær truet (NT). Fosseengen på ca. kote 120 er vurdert å være viktig (verdi B).

Ettersom sonen her har et visst preg av våtsnøleie, og at det blant annet er registrert hvitbladtistel, smårapp og marigress, vurderer Fylkesmannens at det her er snakk om en fosseeng av urteutforming (Qb etter Fremstad 1997). Denne utformingen forekommer, etter det vi kjenner, til sparsomt i fylket (ca. ti forekomster) og i Saltenregionen (to forekomster), jfr. Naturbase. Det ble ikke avdekket fosseeng ved de andre fossene lenger nede i Laksåga. Til tross for dette ble det påvist en relativt artsrik flora av moser på bergene i ulik avstand fra vassdraget. Nærmest vannstrømmen på berg som mottar aerosol vanntilførsel vokser noen marginale samfunn av rødmesigdmose (*Blindia acuta*). På steder litt lengre avstand fra vassdraget, og hvor vannet er stilleflytende eller som bare får sporadisk vannsprut, ble det

påvist en rekke arter knyttet til elver og fosser. Eksempler er ranksnømose (*Anthelia julacea*), knippegråmose (*Racomitrium fasciculare*) og sildremose (*Dichodontium pellucidum*). I en fossesprutsone i den nederste fossen, rett over der kraftverket er planlagt, finnes laven skjørnever (*Peltigera frippii*). Denne arten er typisk for elvekanter og er i følge Artsdatabankens artskart kjent fra en annen lokalitet i Nordland.

De nedre delene av Stortverråga renner over elveflaten i dalbunnen. Løpet er preget av middels store rullesteiner med ganske stor diversitet av moser. Krypsnømose (*Anthelia juratzkana*), flekkmose (*Blasia pusilla*), rødmesigmose (*Blinia acuta*), torvdymose (*Gymnocolea inflata*) og oljetrappemose (*Nardia scalaris*) er alle vanlige på våte og tørrere steiner, mer eller mindre eksponert for vannstrømmen. Lenger oppe i dalen går elva over den lokale berggrunnen i en ganske dyp og vanskelig tilgjengelig kløft. Her er det mindre moser, men de er de samme artene som lenger nede. I tillegg er en del moderat basekrevende karplanter vanlige. I følge miljørapporten synes ikke kløfta langs Stortverråga å være spesielt verdifull, da den har relativt lav diversitet av karplanter og ingen uvanlige eller spesielle vegetasjonssamfunn. Skorpelaven *Caloplaca luteoalba* ble observert på en trestamme langs de nedre delene av Stortverråga. Denne arten er ikke rødlistevurdert (NE). Skorpelaven er i hovedsak begrenset utbredt sentralt på Østlandet, og er ny for Nord-Norge.

Miljørapporten konkluderer med at områdets samlede verdi for flora og fauna er middels-stor. Dette er i hovedsak begrunnet ut fra forekomsten av de velutviklede og verdifulle naturtypene fosseeng i hovedvassdraget Laksåga og gråor-heggeskog på elveflatene noe nedstrøms kraftverket i Laksåga og langs de nedre og flate partiene av Stortverråga. Det er også relativt god diversitet av moser i disse elvene, med innslag av regionalt sjeldne arter. Redusert vannføring i elveløpene vil få negative konsekvenser for enkeltarter av fuktighetskrevede karplanter, moser og lav langs vassdraget som er avhengige av strømmende vann og fossesprut. Dette gjelder spesielt i et område med vegetasjonstypen fosseeng ca. på kote 120 i Laksåga. Skjørnever vil påvirkes negativt og står i fare for å forsvinne som følge av redusert fossesprøyt. Etter vår oppfatning er fosseenglokaliteten i Laksåga av en slik stor regional betydning at ulempene ved en utbygging klart overstiger fordelene.

Flommarksskogen er særdeles sårbare da vannregimet er viktig for utformingene. I forbindelse med tiltaket er det er først og fremst bortfall av vannet i Stortverråga som kommer konflikt med den registrerte skogstypen. Tiltaket berører kun utkantene av forekomsten som strekker seg langs Laksåga helt fra utløpet i Øvervatnet og opp til den første store fossen der Laksåga kraftverk er planlagt. Fraføring av vann fra Stortverråga vil sannsynligvis innvirke negativt på fuktigheten i jordlaget i flommarksskogens nordøstlige del. Dette ettersom flommene forventes å bli færre og mindre etter overføringen.

Naturtypen «Gråor-heggeskog» er relativt vanlig forekommende i Norge, og er kjent ved i overkant av 40 forekomster i Salten. Ca. halvparten av disse er vurdert som viktig (majoriteten) eller svært viktig. I Fauske kommune er naturtypen fra tidligere kun kjent ved tre lokaliteter. Naturtypen med utformingen flommarksskog er imidlertid mindre vanlig. Den forekommer kun ved i underkant av 300 forekomster i Norge, hvorav ca. 30 ligger i Salten. Av disse er 16 av verdi over lokal betydning. Krestinahaugen er fra før den eneste kjente forekomsten i Fauske kommune. Forringelse av flommarksskogen vil ha store negative konsekvenser for utbredelsen av naturtypen i kommunen og på regionalt nivå.

Ut fra hensynet til den godt utviklede fosseengforekomsten i Laksåga og flommarksskogen ved samløpet mellom Laksåga og Stortverråga, samt hensynet til den regionalt sjeldne

lavarten skjørnever, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om bygging av Laksåga kraftverk og overføring av vann fra Stortverråga.

Tverråmo kraftverk

Tverråmo kraftverk (søker: Blåfall AS) vil utnytte et fall på 180 meter i Tverrelva, ei sideelv til Sjønståelva. Inntaket er planlagt på kote 400 moh. Fra inntaket vil vannet bli ført i et 1200 meter langt nedgravd rør fram til kraftstasjonen plassert på kote 220. Installert effekt vil bli på 3,5 MW. Etter planene blir årsproduksjonen 9,4 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 1500 meter lang strekning i Tverrelva. Det er planlagt å slippe en minstevannføring på 200 l/s i sommersesongen og 20 l/s i vintersesongen. Det vil bli etablert en 1400 meter lang vei fram til kraftstasjonen. Herfra vil det etableres en midlertidig anleggsvei opp til inntaket, som i hovedsak vil følge rørgatetraseen.

Vurdering

Berggrunnen i store arealer består av leirskifer, sandstein og kalkstein. Dette er baserike bergarter som forvitrer lett og avgir en del plantenæringsstoffer. I følge miljørapporten finnes charnockitt til anortositt i nedre deler av Tverrelva. Det er også områder med basalt og gabbro/amfibolitt i nærområdene.

Det ble registrert to fossesprøytsoner mellom høydekote 260 og 230 i Tverrelva. Naturtypene er svært små i utstrekning, men er relativt artsrike, både når det gjelder karplanter og kryptogamer. Disse er vurdert som viktige (B-verdi). Fosseeng, fosseberg og elveløp er vurdert som truede naturtyper med kategori nær truet (NT) i Norsk rødliste for naturtyper i 2011.

Det mest artsrike substratet i tiltaksområdet var på fosseberg langs elva. Her ble det blant registrert stort mangfold av trivielle moser og lav. De mest interessante funnene var de kalkrevende artene liten skållav (*Solorina bispora*) og stortuffmose (*Palustriella falcata*). I tillegg ble det registrert flere fjellplanter på bergene i fossesprøytsonene.

De tekniske inngrepene vil i liten grad ha direkte innvirkning på forekomstene av naturtypen «Fossesprøytzone». Reduserte vannføringen vil resultere i mindre aerosol vanntilførsel til stein og berg. Dette vil igjen endre livsvilkårene for særlig fuktighetskrevede arter, og en vil på sikt forvente at disse artene fortrenses av mer tørketålende arter og fosseengene vil gro igjen. Virkningen av dette vurderes som middels negativ.

I motsetning til flere andre sidevassdrag til Sulitjelmavassdraget, synes Tverrelva å være godt egnet habitat for bentiske organismer. Mjelde & Aanes (1987) dokumenterte god vannkvalitet og en variert bunndyrfauna i Tverrelva. I hvilken grad en kan forvente å finne rødlistede evertebrater på den berørte strekningen er høyst usikkert. Redusert vannføring i sommersesongen vil gi redusert produksjon og sannsynligvis endre artssammensetning av bunndyr på berørt strekning.

Ca. 2,2 km² vil bli omgjort til inngrepsnær natur. Videre vil ca. 2,9 km² med INON-sone 1 bli omgjort til INON-sone 2. I forhold til størrelsen på det inngrepsfrie naturområdet er den relative endringen liten, og vi er enig i at konsekvensen for dette tema er liten.

Når det gjelder virkninger for landskapet og brukerinteressene, slutter Fylkesmannen seg til vurderinger framsatt i miljørapporten:

Ingen av fossefallene eller strykene i Tverrelva (ovenfor eksisterende inntak til Sjønstå kraftverk) er synlig fra avstand. Landskapet er typisk for regionen, men har noe mindre kontraster og variasjon i form, farge og struktur enn ytre deler av distriktet. Tverrelva er ikke et spesielt markert landskapselement på berørt strekning (...).

(...) Influensområdet har gode kvaliteter når det gjelder opplevelser knyttet til naturmiljø og landskap, men bruken er først og fremst lokal.

Med bakgrunn i forekomstene av fossesprøytoner, og at Tverrelva synes å ha et mye større potensiale for rik og variert bunndyrfauna enn nærliggende elver, stiller Fylkesmannen seg kritisk til eventuell innvilgelse av konsesjon for Tverråmo kraftverk. For å ivareta den nederste fossesprøytlokaliteten burde alternativ lokalisering av kraftverket ovenfor fossen vært vurdert, jfr. miljørettsprinsippet i nml. § 12.

Oterelva kraftverk

Oterelva kraftverk (søker: Suliskraft AS) er planlagt etablert med bakgrunn i utnyttelse av et fall på 226 meter mellom inntak på kote 939 og kraftstasjon på kote 713. Subsidiært søkes det om utnyttelse av fallet mellom inntak på kote 939 og kraftstasjon på kote 728. I begge tilfeller heves Nedre Otervatn med to meter, og reguleres med en meter mellom 939 moh og 938 moh. Kraftverket vil ha en installert effekt på 2,0 (alternativt 1,8) MW og skal etter planen produsere 6,2 (alternativt 5,7) GWh/år. Utbyggingen vil fraføre vann på en 720 (alternativt 580) meter lang elvestrekning. Søker planlegger å slippe minstevannføring på 40 l/s sommerstid og 10 l/s vinterstid. Dammen blir 2,5 meter høy og 12 meter lang. Vannveien vil gå i tunnel ca. 60 meter sørøst for dammen (alternativt 280 m nordvest for dammen) over en strekning på 450 (alternativt 520) meter. Inntaket blir veiløst. Om lag tre km ny permanent vei inkludert bro over Oterelva etableres til kraftstasjonen.

Vurdering

Berggrunnen i området består hovedsakelig av glimmerskifer, de fleste steder kalkspatførende, med enkelte lag av amfibolitt og kvartsitt. Øvre deler av tiltaksområdet består av grønnstein og amfibolitt. Dette er baserike bergarter som lett avgir næringsstoffer som legger til rette for basekrevende og sjeldne arter. Det framgår av miljørapporten at kravfulle arter som snøsoleie (NT), grannsildre (NT), knoppsildre, snøsildre, gulsildre, rødsildre, fjellsmelle, reinrose, gulstarr, svartstarr og tvillingsiv ble funnet i influensområdet. De fleste av artene nevnt foran er mer eller mindre knyttet til fuktig snøleie. I tillegg til disse basekrevende artene, ble det blant annet registrert hvitkurle (NT), fjellhvitkurle, alperublom, snømure, ballblom og marinøkkel. Videre ble det registrert en del livskraftige mosearter.

Etter det opplyste danner fossen sprøyt «uten at det er dannet noen typisk fosse-eng». Forekomsten kvalifiserer derfor ikke til avgrensning i henhold til naturtypen «Fossesprøytsone». Utover dette er det noe sparsomt med informasjon om forekomsten. Det er uklart om fossen har et så stort fall og en så høy vannføring at det dannes en sone med stabil fossesprøyt og fosserøyk, og om det derfor er knyttet fuktighetskrevende arter til nedre del av fossen.

Det ble avgrenset en viktig forekomst av naturtypen «Kalkrike områder i fjellet» med vegetasjonstypen rikt våtsnøleie (T9). Naturtypen «Kalkrike områder i fjellet» med vegetasjonstypen snøleie er kun kjent (dvs. gir søkbart resultat) ved 31 forekomster i Norge, jfr. Naturbase. Av disse er ca. 1/3 registrert som «Rikt våtsnøleie (T9)». Nordland fylke har

13 slike naturtyper med denne typen vegetasjon, hvorav majoriteten forekommer nord for Saltfjellet.

I følge miljørapporten vil topografien trolig gjøre at snøen fremdeles begrenser vekst av andre arter her, slik at vegetasjonstypen rikt våtsnøleie trolig ikke vil utgå. Multiconsult påpeker at det er knyttet noe usikkerhet til hvorvidt dette vil ha noen effekt og eventuelt hvor omfattende denne vil være. Dette gjelder bl.a. utformingen innenfor den truede vegetasjonstypen rikt våtsnøleie. Fylkesmannen er enig i vurderingen om at foreliggende utbyggingsplaner kun vil medføre at lokaliteten av kalkrike områder i fjellet blir marginalt berørt. De største negative virkningene er knyttet til arealbeslaget ved tunnelpåhugget og selve kraftstasjonen. Dette er dog en liten del av lokalitetens samlede areal. Konsekvensene for naturmangfoldet vurderes samlet sett som lite til middels negativt.

Realisering av omsøkte kraftverk vil medføre tap av 2,4 km² villmarkspregende områder. Dette arealet går over til INON sone 1. Ca. 2,5 km² INON sone 1 vil omklassifiseres til INON sone 2, mens 1,5 km² INON sone 2 faller bort. Konsekvensene for inngrepsfrie naturområder er middels negativ.

De største negative konsekvensene knytter seg til landskap og reindrift. I tillegg vil friluftinteressene i området berøres noe på en begrenset strekning. Fossen vil miste sin betydning som et viktig landskapselement ved en eventuell utbygging uavhengig av valg av alternativ. Det sekundære utbyggingsalternativet vurderes, som følge av at en kortere strekning av elva blir berørt, som noe mindre konfliktfylt.

Fjellområder er generelt svært sårbare for inngrep. I et område med betydelige inngrep må naturområder uten eller med få tekniske inngrep ansees å være en knapp ressurs, og følgelig av stor verdi å ivareta. Omsøkte tiltak vil gi betydelige inngrep i en del fjellområde som delvis er skjernet fra eksisterende inngrep. Sulitjelmaisen og Suliskongen er av Salten friluftsråd registrert som svært viktig utfartsområde. Området er svært mye brukt på ettermiddagen og våren, og Suliskongen er en kjent toptur. Området har stor opplevelseskvalitet og symbolverdi. Vardetoppen- Stortoppen er også viktig i toptursammenheng, også i sommerhalvåret. Lomihytta ligger ca. en kilometer vest for Oterelva. I følge den lokale turistforeningen har hytta om lag 100 overnattinger i året, og tallet er stigende. I tillegg har den også noen dagsbesøk. Stien på nordsiden av Loamejávrrre benyttes jevnlig, og forbinder det norske og svenske løypenettet. Det går i tillegg sti til Sulitjelma fjellstue nærmere Sulitjelma og sørover til Calaveshytta. Dette er en del av «Grensesømmen» og «Nordlandsruta».

Redusert vannføring og forringelsen av fossepartiet i Oterelva vil være negativ for brukere av området ved Lomihytta. Ettersom fossen og det meste av elva er svært eksponert fra området sør for Loamejávrrre, vil den forringe opplevelsesverdien også i dette området. Fylkesmannen er ut fra landskapshensyn skeptisk til utbygging av Oterelva. Det er vår vurdering at en bør vise varsomhet ved ytterligere vannkraftutbygging rundt Sulitjelmaisen.

Sjønståfossen kraftverk

Sjønståfossen kraftverk (søker: Nord-Norsk Småkraft AS) er planlagt etablert ved å utnytte et fall på 56 meter i Sjønståelva. Inntaket er planlagt plassert på kote 58,4. Fra inntaket vil vannet blir ført i et 1260 meter langt nedgravd rør fram til kraftstasjon plassert 2,4 moh. Installert effekt vil bli på ca. 2,7 MW. Etter planene vil årsproduksjon bli på 7,3 GWh. Utbyggingen vil føre til ytterligere redusert vannføring på en 1370 meter lang strekning i

Sjønståelva. Det er planlagt å slippe en minstevannføring på 600 l/s i sommersesongen og 150 l/s i vintersesongen. Eksisterende veier vil bli brukt under anleggsarbeidet. Det er planlagt ca. 100 meter ny tilkomstvei til kraftstasjonen

Vurdering

Berggrunnen i det her aktuelle området er hovedsakelig dominert av glimmergneis/ glimmerskifer. Ved Tverråmoen er det lag av glimmerskifer og grønnstein/amfibolitt, mens fjellsiden vest for elveløpet hovedsakelig er glimmerskifer. Det flate området ved Tverråmoen, østsiden av elveløpet, og til dels vestsiden er dominert av breelv- og elveavsetninger. Det er også noe havavsetning, og ellers skredmaterialer, tynn morene og tynt humus-/torvdekke.

Sjønståelva har pr. i dag vesentlig redusert vannføring som følge av at vann oppstrøms er tatt inn i Sjønstå kraftverk. Fv. 830 mellom Fauske og Sulitjelma krysser Sjønståelva rett nedstrøms planlagt inntak for Sjønståfossen kraftverk. Det går også en veg langs østsiden av elva til Sjønstå. To kraftlinjer følger den berørte elvestrekningen og krysser vassdraget i nærheten av det planlagte kraftstasjonsområdet.

Verken miljøundersøkelsen eller kunnskapsbasene avdekker prioriterte, truede eller nær truede arter eller utvalgte eller rødlistede naturtyper i det aktuelle området. Nedenfor østenden av Sjønståfjelltunnelen faller elva i en foss uten at fallet er tilstrekkelig for dannelsen av sprøytoner. Det aktuelle juvet langs denne delen av elva er et såpass åpent juv at det ikke tilfredsstiller kriteriene for avgrensning av bekkekløft etter DN-håndbok nr. 13 om kartlegging av naturtyper. Vegetasjonen består av trivielle arter med innslag av mer basekrevende arter som normalt finnes i kalkrike områder i fjellet. Lavfloraen i området er sparsom, og ingen av de registrerte moseartene er spesielt fuktighetskrevende.

Nedre del av Sjønståelva er anadrom. Ungfiskregistreringene i Sjønståelva høsten 2012 tilsier en lav til svært lav fisketetthet, og laks må oppfattes å ha en sporadisk forekomst i elva. Ingen fangst av 0+ og lav fangst av 1+ indikerer lav eller i beste fall varierende reproduktiv suksess for ørret i denne delen av Sjønståelva. Gytefisktelling indikerer at elva verken har bestander av laks eller sjøørret. Selv om det ble påvist svært lite gytefisk i elva, kan det ikke utelukkes at gytefisktellinga ble gjort på et såpass sent tidspunkt at fisken kan ha vandret ut av elva og ned i Øvrevatnet. Imidlertid tilsier gytefiskregistreringer i en rekke andre elver i regionen i samme tidsrom at gytinga for laks burde ha vært i full gang også i Sjønståelva. På bakgrunn av disse registreringene er Fylkesmannen enig i at verdien av elva må vurderes som liten.

Tidligere bunndyrsundersøkelser (Iversen m.fl. 2009) viser at vannkvaliteten i nedre del av Sjønståelva er god. En prøvestasjon ved Sjønstå viste forekomst av fåbørstemark, vannmidd, mudderfluer, døgnfluer, steinfluer, vårfluer og fjærmygglarver. Rapporten har opplistet artsfunnene av døgnfluer, vårfluer og steinfluer. Ingen av disse er oppført på Norsk rødliste for arter 2010. To av artene, *Hydroptila* sp. og *Oxyethira* sp. ble ikke artsbestemt. I disse to slektene finnes de rødlistede artene *H. cornuta* og *O. falcata* som er rødlistede, men disse er kjent bare fra hhv. lokaliteter i Østfold og Rogaland og én lokalitet i Hordaland. *Oxyethira falcata* er kun kjent fra stille vann (innsjø). Sannsynligheten for å finne de to sistnevnte artene i den her aktuelle delen Sjønståelva vurderes følgelig som liten. Redusert vannføring, og dermed reduksjon i vanddekt areal, vil redusere artsdiversitet og biomassen av bunnfaunaen.

Konsekvensene av for naturmangfoldet vurderes som liten til liten-middels negativ. Utbyggingen medfører terrenginngrep som lokaliseres til, eller i områder med, eksisterende inngrep. Landskapsmessig forventes utbyggingen å medføre relativt små konsekvenser.

Granheibekken kraftverk

Granheibekken kraftverk (søker: Suliskraft AS) vil utnytte et fall på 220 meter mellom inntak på kote 350 og kraftstasjonen på kote 130. Vannveien legges i et 1500 meter langt nedgravd rør mellom inntaket og kraftstasjonen. Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,0 MW og skal etter planen produsere 2,7 GWh/år. Utbyggingen vil fraføre vann på en 1400 meter lang elvestrekning i Granheibekken. Søker planlegger å slippe minstevannføring på 40 l/s sommerstid og 10 l/s vinterstid. Rørgata får en permanent ATV-vei opp til inntaket. Opprusting av eksisterende kjerrevei vil gi om lag 1,5 km permanent vei inn til kraftstasjonen.

Vurdering

I følge NGUs berggrunnskart består berggrunnen i området hovedsakelig av glimmerskifer, de fleste steder kalkspatførende, med enkelte lag av amfibolitt og kvartsitt. På bakgrunn av dette kan en forvente noe frodig vegetasjon og innslag av enkelte basekrevende arter. Dette ble også påvist under Multiconsults befarings av området. Det ble i denne forbindelse ikke registrert utvalgte, truede eller nær truede naturtyper. Ei heller ble det påvist rødlistede arter i direkte tilknytning til influensområdet.

Granheibekken er markert forurenset av tungmetallavrenning fra tidligere gruvedrift i området. Fylkesmannen kjenner ikke til at bekken er spesielt viktig som gyte- og oppvekstområde for ørreten i Langvatnet. Hva gjelder bunndyrfaunaen, vil en her forvente å finne forurensningstolerante arter.

Fossepartiet på den berørte elvestrekningen ligger relativt eksponert til i landskapet. Sammenlikner med andre fosser i dalføret, framstår fossen i Granheibekken som beskjedent. Like fullt vil den fungere som et tydelig landskapselement. Elva vil i stor grad miste sin betydning som landskapselement som følge av utbyggingen. I tillegg vil nødvendig rørgatetrasé og atkomstvei forringe landskapsopplevelsen i dette området. Dette vil igjen få negative konsekvenser for friluftslivet i området. Stien langs Granheibekken er i kommunens egen kartlegging vurdert å være av middels verdi. Konsekvensene for friluftslivet vil derfor komme opp mot middels negative.

Fylkesmannen vurderer etter det forannevnte at omsøkte utbygging av Granheibekken kraftverk vil gi moderate skader for naturmangfoldet, men med noe større negativ innvirkning på friluftslivet.

Valffarjohka kraftverk

Valffarjohka kraftverk (søker: Suliskraft AS) vil utnytte et fall på 235 meter mellom inntak på kote 370 og kraftstasjon på kote 135. Inntaksdammen blir 2,5 meter høy og 15 meter lang. Vannveien legges sørvest for elven i et 30 meter langt nedgravd rør fram til innløp borehull. Borehullet har en lengde på 130 meter. Fra påhugget går vannveien videre i et 1260 meter langt nedgravd rør fram til kraftstasjonen med elvekrysning av Valffarjohka ved kote 185. Kraftstasjonen blir lagt i gamle Fagerli kraftstasjon. Rørgaten blir permanent vei fra kraftstasjonen opp til påhugget 335 moh. Inntaket bygges veiløst, mens atkomstvei til kraftstasjonen eksisterer allerede. Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,5 MW og skal etter planen produsere 3,9 GWh/år. Utbyggingen vil redusere vannføringen på en 1600 meter lang elvestrekning i Valffarjohka. Søker planlegger å slippe minstevannføring på 80 l/s

sommerstid og 20 l/s vinterstid. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av kraftverket med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinje.

Vurdering

Berggrunnen i influensområdet består hovedsakelig av kalkspatførende glimmerskifer, men med enkelte lag av amfibolitt og kvartsitt. Dette er en lettforvitrende bergart som frigir mineraler til jordsmonnet. Dette gir igjen grunnlag for en kravfull flora.

Det ble registrert og avgrenset to interessante naturtyper langs Valffarjohka, nærmere bestemt «Bekkekløft og bergvegg» og «Kalkrike områder i fjellet». Begge disse naturtypelokalitetene er viktige (B-områder). Bekkekløfta er ca. 500 meter lang og består av skifrige bergvegger uten skog. Bekkekløfta er nordvestvendt, og har relativt gunstige levevilkår for en rekke spesialiserte arter av lav, moser og karplanter. Kløfta har etter det opplyste gode forekomster av bergvegger, og består av basekrevende vegetasjon med innslag av de nær truede artene grannsildre og hvitkurle. Selv om det ikke er spesifikt omtalt i lokalitetsbeskrivelsen synes vegetasjonstypen i hovedsak å være bergsprekk og bergvegg (F2). Denne vegetasjonstypen er ikke truet, og er av Fremstad og Moen (2001) vurdert som livskraftig (LC). De registrerte artene er ikke spesielt avhengig av vannføringen i Valffarjohka, men desto mer tilknyttet baserik berggrunn og/eller sigevann. Artssammensetningen, og det faktum at vegetasjonen i liten grad synes å være avhengig av fuktighet fra Valffarjohka, trekker ikke nødvendigvis i entydig retning av avgrensning etter naturtypekriteriene for «Bekkekløft og bergvegg». Gode forekomster av bergvegger, og det faktum at det opprinnelig var skog tilknyttet elva før hogst og utslipp i forbindelse med tidligere gruvedrift, gjør at defineringen av «Bekkekløft og bergvegg» i dette tilfellet synes å være riktig. De viktigste biologiske verdiene i kløfta vil kunne opprettholdes selv etter en eventuell redusert vannføring.

Det lille kalkrike området i fjellet er registrert rett nedstrøms planlagt inntak for Valffarjohka kraftverk. Lokalitetens verdi er under tvil vurdert så høyt som viktig (B). Også her finnes grannsildre og hvitkurle. Vegetasjonen og artene er ikke knyttet til vannføringen i Valffarjohka, men til baserik berggrunn og/eller sigevann. Denne lokaliteten vil ikke bli vesentlig berørt av omsøkte utbygging.

Redusert vannføring vil gi redusert produksjon og sannsynligvis endre artssammensetning av bunndyr på berørt strekning. Med forbehold om et trivielt evertebratsamfunn, vurderes området som middels verdi for naturmangfoldet. Konsekvensen av omsøkte utbygging for dette tema vurderes å være liten.

Elva er vurdert å ha liten betydning for landskapet, og de negative konsekvensene for opplevelsen av et viktig friluftsområde synes å begrense seg til liten-middels.

Deler av Valffarjohkas nedbørfelt er tidligere overført til Lomivatnet. Balmielva nyttes i Fagerli kraftverk, og har sterkt redusert vannføring som følge av dette. I utløpsområdet for Balmielva er det bebyggelse, veger, et område som er utfyllt og et gammelt smelteverk. Elva er dessuten flomforebygd og kanalisert gjennom dette området. Inngrepsfrie naturområder vil ikke bli berørt av eventuell utbygging av kraftverket. Tar man dette i betraktning, vurderer Fylkesmannen omsøkte kraftutbygging å gi moderate skader på temaene biologisk mangfold, landskap og friluftsliv.

Oppfølging av innsigelsene

Selv om det foreligger innsigelse til flere søknader, står konsesjonsmyndigheten fritt til å gi konsesjon. Innsigelsen vil da ha den virkning at konsesjonsvedtaket ikke blir endelig, og må oversendes Olje- og energidepartementet for stadfestelsesbehandling.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Tore Vatne
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland	Storgt. 39	8200	FAUSKE
Naturvernforbundet Salten			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø